

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Learning transformative of Master Education in Educational Administration at Bangkokthonburi University

เพ็ชรรัตน์ ฮีมินกุล^{1*}, พริษฐ์ ศรีรัตนสกุลสุข² และชนาภรณ์ ปัญญาการผล³

Petcharat Heeminkool^{1*}, Pharit Srirattanasakunsuk² and Chanaphorn Panyakanphon³

¹⁻³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻³Faculty of Education Bangkokthonburi University

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: petcharat.hee@bkkthon.ac.th

Received: February 24, 2026; Revised: June 8, 2026; Accepted: June 21, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2) เพื่อทราบข้อเสนอแนะการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ประชากรในการวิจัยเป็นนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2568 เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 269 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยเปิดตารางเครชชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (Likert) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ควรมีวรรณกรรม เอกสาร ตำรา งานวิจัยให้ค้นคว้าเพิ่มเติมและเท่าทัน

การเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย มีแนวโน้มเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน มีพื้นที่ปฏิบัติการ อุดมการณ์และเทคโนโลยีสนับสนุนและมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรเพียงพอ

คำสำคัญ: การเรียนรู้; การเปลี่ยนแปลง; มหาบัณฑิต; การบริหารการศึกษา

ABSTRACT

This research was Mixed Methods, Research was 1) to study learning transformative of Master Education in Educational Administration at Bangkok Thonburi University; and 2) to study Recommendations learning transformative of Master Education in Educational Administration at Bangkokthonburi University.

The population of this study consisted of students in the Master of Education Program in Educational Administration at Bangkokthonburi University in the 2025 academic year. (Purposive sampling) totaled 269 participants. The sample size was 158 determined using Krejci and Morgan table, The research instrument was a questionnaire constructed using a five-point Likert rating scale. The statistical used for data analysis included frequency distribution and percentage. The development of transformative learning among Master of Education was analyzed using mean and standard deviation, and content analysis.

The research findings indicated 1) learning transformative of Master Education in Educational Administration at Bangkok was overall at a high level; and 2) Recommendations for enhancing transformative learning among Master of Education students include providing additional literature, academic documents, textbooks, and research studies to support further inquiry and to keep pace with diverse changes. Additionally, appropriate seating arrangements proportional to the number of students should be ensured. Adequate space for practical activities, sufficient equipment and technological support, and a stable and reliable internet connection should also be provided.

Keywords: Learning; Transformative; Master of Education; Administration

บทนำ

จากรายงานอนาคตของงานปี ค.ศ. 2020 หรือ พ.ศ. 2563 (World Economic Forum, 2015) ว่าครึ่งหนึ่งของพนักงานทั่วโลกจะต้องมีทักษะใหม่ภายในปี ค.ศ. 2025 (พ.ศ. 2568) การพัฒนารูปแบบ การเพิ่มระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยีใหม่ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงาน ซึ่งมีความจำเป็นในการยกระดับทักษะและการเพิ่มทักษะที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย และสังคมโลก การเรียนรู้ส่งผลต่อการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับโลกในอนาคต ซึ่งเกิดการปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงที่คาดเดาได้ยากและมีความซับซ้อนมากขึ้น การเรียนรู้แนวใหม่จะช่วยให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ ทักษะเพิ่มสมรรถนะ มีคุณค่าและคุณลักษณะที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะก้าวสู่ผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างนวัตกรรมของการบริหารสู่อนาคตของสังคม ประเทศชาติให้เกิดเป็นเชิงประจักษ์ได้

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานตามบทบาทเรียนการเรียนรู้ มีการถ่ายทอดสาระความรู้ ประสบการณ์ มีการสื่อสารในแต่ละประเด็นที่ชัดเจน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนมาสร้างสรรค์ความรู้ องค์ความรู้ใหม่ การสืบค้นข้อมูลความรู้แล้วนำไปคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการให้บรรลุ

ความสำเร็จสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเรียนรู้อาจจะดำเนินการเรียนรู้ควบคู่ไปพร้อมกับการทำงาน โดยการใช้ทักษะและประสบการณ์ในกระบวนการเรียนรู้และสร้างการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนปรับตัวกิจกรรมมีมุมมองกว้างไกล ซึ่งสามารถบูรณาการในวิถีการดำรงชีวิตได้อีกทางหนึ่งเช่นกัน ดังนั้นการเรียนรู้ในระดับบุคคลมักเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สถานการณ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญและท้าทายให้บุคคลรับรู้ เรียนรู้ สร้างความเข้าใจและมองเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้ หรือองค์ความรู้เชื่อมโยงไปสู่การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในทุกระดับ ซึ่งจะก้าวไปสู่อนาคตทั้งการดำรงวิถีชีวิตและการเปลี่ยนแปลงในความก้าวหน้าในบทบาทหน้าที่ที่คาดหวัง ดังนั้นอาจารย์หรือผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจะต้องตระหนักถึงกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผู้เรียนให้สามารถรับรู้ มีความรู้และทักษะในการปรับเปลี่ยนทั้งความคิด มุมมอง ความเชื่อ วิธีคิดและแนวทางการสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมไปสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ปัจจุบันข้อมูลความรู้เกิดขึ้นในแต่ละวันและมีความหลากหลายที่แตกต่างกัน เช่น เกิดในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) และอินเทอร์เน็ต (Internet) ผู้เรียนจะสามารถ

นำพาตนเองไปสู่ข้อมูลความรู้ด้วยการสืบค้นหาและเลือกรับความรู้ด้วยการใช้สติปัญญา คติวิเคราะห์ให้รู้เท่าทันในเนื้อหาควบคู่ไปกับการวิพากษ์ ทำให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล

กระบวนการเรียนรู้เน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของ มุมมองและการปฏิบัติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงตัวตนของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ วิธีการเรียนรู้ การได้มาขององค์ความรู้มีความสามารถ มีทักษะการบริหารงานเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลของความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งสามารถปรับตัวพฤติกรรมและมุมมองการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะกระบวนการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง ความสนใจ ความตระหนักและการเรียนรู้ สร้างสรรค์การนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติในวิถีชีวิต จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆในการจัดการศึกษาสู่ออนาคตที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีความเข้มแข็งสามารถเผชิญต่อสถานการณ์ในบริบทจริงได้ การจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ตามที่ สมพงษ์ จิตระดับ และ พงณา อาภาบุรินทร์ (2564) ได้กล่าวถึงคุณภาพการศึกษาว่า “น่าเป็นห่วงเนื่องจากนโยบาย

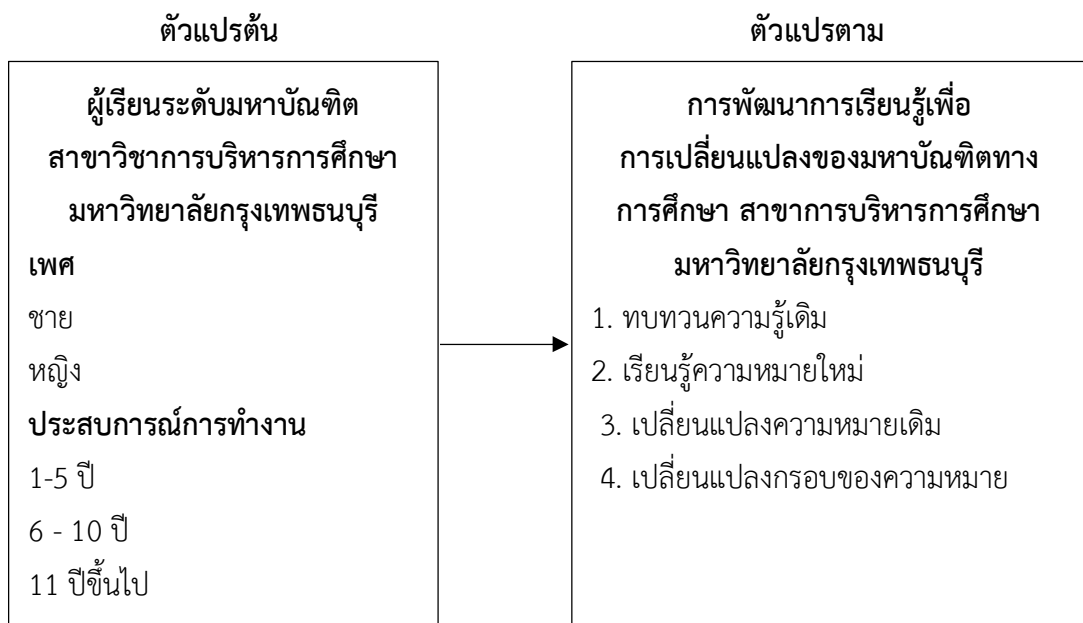
การศึกษาที่ไม่ตรงกับปัญหาในบริบทการเปลี่ยนแปลง ทำให้การเรียนรู้จะต้องเน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของ มุมมอง การปฏิบัติที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนทั้งในแง่ความรู้ วิธีการเรียนรู้ การได้มาซึ่งองค์ความรู้ ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ภายในไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. เพื่อทราบข้อเสนอแนะการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยเสนอกรอบการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัย
ใช้แนวการเรียนรู้ของ Habermas (1987)
ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้แนวขยายความ
(Reconstructive Theory) และ
Communicative Learning เรียนรู้จากการมี
ปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับคนอื่น มี 4 ทาง คือ

1. ทบทวนความรู้เดิม
2. เรียนรู้ความหมายใหม่
3. เปลี่ยนแปลงความหมายเดิม
4. เปลี่ยนแปลง
กรอบของความหมาย

ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงใน
ปัจจุบันได้รับความสนใจซึ่ง วิจารณ์ พานิช (2558)

ได้กล่าวถึงการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงไว้
เป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผู้สอนออกแบบประสบการณ์การ
เรียนรู้ที่มีคุณค่า เลือกและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน
ลงมือปฏิบัติหรือสัมผัส จะช่วยให้เกิดความ
เข้าใจและเห็นคุณค่าของการลงมือทำกิจกรรม
เป็นการสร้างโอกาสการเรียนรู้ มีมุมมองที่
หลากหลาย จะช่วยให้เปลี่ยนโลกทัศน์กว้างขึ้น
2. ส่งเสริมการสะท้อนคิด โดยใช้
คำถามปลายเปิด จะทำให้การสะท้อนคิดของผู้เรียน
(Critical Reflection) อีกทั้งมีการ
ตรวจสอบความเชื่อ หรือคุณค่าในการ
พัฒนาการเรียนรู้ขั้นสูง (Mature Cognitive
Development) เพื่อการมีทักษะและวิถี

ปฏิบัติการสะท้อนคิดอย่างจริงจัง ผู้สอนและจะต้องจัดการเรียนรู้ และเขียนบันทึกทั้งในรูปแบบ Online และเขียนแบบสะท้อนคิด (Reflective Journal) และการทำ AAR (After Action Review)

3. สนุทริยสนทนา ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีทักษะในการพูดคุย ประชุม สนทนา (Dialogue) ซึ่งจะช่วยให้มีการติดตามตรวจสอบและนำสิ่งที่ซ่อนอยู่ลึกๆภายในใจของแต่ละคนออกมา นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตัวตน (Personal Transformation) และเปลี่ยนแปลงปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม (Social Transformation) ส่งเสริมการเรียนรู้และนำไปสู่การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ผู้สอนในฐานะ “คุณอำนวย” (Facilitator) ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ภายในของตนออกมา อาจจะตั้งคำถามให้ นำความรู้และดึงข้อมูลออกมาแสดงความคิดเห็น นำหนักความคิดให้เป็นเชิงประจักษ์ ที่สามารถมองเห็นเป็นการเผยความรู้ภายในตนออกมาอย่างมีคุณค่า

4. มุมมองและวิธีการบูรณาการเรียนรู้ ใช้ศิลปะที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนรู้ อาทิ การวาดรูป การแสดงความคิดร่วมกัน อาจจะให้เล่าเรื่อง (Storytelling) สืบค้น จะช่วยให้รับรู้ถึงความรู้ สักของตนเองและเข้าใจความรู้สักของผู้อื่น (Cooperative Inquiry)

5. ให้ความสำคัญกับบริบทที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง หรือวิสัยทัศน์ร่วม (Shared

Vision) ในการพัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความก้าวหน้าสู่อนาคตที่ดี

6. ความสัมพันธ์และความจริงใจ ผู้สอนควรออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสังสมความงอกงามของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงภายในตน

Habermas (1987) เสนอแนวทางในการสร้างการเรียนรู้ 3 ระดับ

1. การเรียนรู้ด้านเทคนิค (Technical learning) เทคนิคต่างๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะภายใต้กฎเกณฑ์ ระเบียบและกติกาขององค์กร สังคม

2. การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ (Practical learning) เป็นการเรียนรู้โดยการนำเทคนิคการปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม (Social Norm) สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและภูมิสังคมที่เป็นจริง

3. การเรียนรู้ที่นำไปสู่อิสระภาพ (Emancipatory learning) การทบทวนความรู้และสะท้อนตนเอง (Self reflection) โดยการนำประสบการณ์มาสร้างองค์ความรู้ของตน (Self knowledge) ซึ่งผู้เรียนจะนำความรู้ทางเทคโนโลยีเชื่อมโยงกับสังคมและการปฏิบัติให้เกิดผลในเชิงประจักษ์นับเป็นการเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ เป็นกระบวนการเกิดสำนึกที่เป็นเหตุเป็นผล (critical awareness) อาจเป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการปฏิบัติ

และจิตใจ ย่อมทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างและสามารถจำแนกความแตกต่างที่หลากหลายของข้อมูล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่

Malcolm (1984) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนตามทฤษฎี Andragogy ดังนี้

1. มโนทัศน์ของผู้เรียน (Self – concept) ประกอบด้วย

- 1) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- 2) การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้
- 3) การวางแผนร่วมกัน
- 4) การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน

5) การประเมินผลการเรียนรู้

2. ประสบการณ์ของผู้เรียน (Experience) ประกอบด้วย

1) ความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอน

2) ความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ

3) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์

3. ความพร้อมที่จะเรียน (Readiness) ประกอบด้วย

- 1) เวลาในการเรียนรู้
- 2) การจัดกลุ่มผู้เรียน

4. แนวทางการเรียนรู้ (Orientation to learning)

1) แนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

2) แนวทางการเรียนรู้ของหลักสูตร

3) การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้

Mezirow (2000) ได้ กำหนดแนวทางการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงตนเอง 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเรียนรู้ในเชิงเหตุและผล (Instrumental learning) การพิจารณาเหตุผล ผู้เรียนรู้ต้องเก็บและมีข้อมูล (Data) สารสนเทศและจัดเป็นระบบ (Information) ที่สามารถเรียนรู้ Information ใช้ความคิดและค้นหาข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ มีการทบทวนความรู้ที่มีอยู่

2. การเรียนรู้จากการตั้งคำถาม (Dialogic learning) เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบข้าง อาทิ เกิดขึ้นที่ไหน มีการสืบค้นและนำไปสู่การคิด สะท้อนความจริงในบริบทของสถานการณ์ซึ่งเป็นการเรียนรู้ภายในตน

3. การเรียนรู้จากการสะท้อนตนเอง (Self reflection) ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับสาเหตุของสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ (Perspective transformation) ของผู้เรียนในการเผชิญกับเหตุการณ์หรือความผิดปกติ สะท้อนคิดแนวทางในการแก้ปัญหา จัดเป็นองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความเชื่อ หรือค่านิยม

ในการแก้ไขปัญหาก็สามารถอธิบายถึงสถานการณ์และความคิดได้อย่างเป็นระบบและมีคุณค่า (Meaning scheme) นั่นคือการมีโลกทัศน์ที่ดี (Meaning perspective)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 269 คน กลุ่มตัวอย่างนำจำนวนประชากรมาเปิดตารางเครทซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้จำนวนทั้งสิ้น 158 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ตัวแปรตาม การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี คือ 1. ทบทวนความรู้เดิม 2. เรียนรู้ความหมายใหม่ 3. เปลี่ยนแปลงความหมายเดิม 4. เปลี่ยนแปลงกรอบของความหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 159 คน

2. นำแบบสอบถามกลับมาตรวจความสมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบ

(Check List) โดยแจกแจงความถี่ร้อยละ

ตอนที่ 2 การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (ค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis

ผลการวิจัย

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เปลี่ยนแปลงกรอบของความหมาย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) ทบทวนความรู้เดิม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.60) เรียนรู้ความหมายใหม่ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.60)

และเปลี่ยนแปลงความหมายเดิม ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.69) การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้านทบทวนความรู้เดิมโดยรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ นักศึกษาจับคู่ จัดกลุ่มและวิพากษ์มุมมองของตนและร่วมตรวจสอบความ

ถูกต้องและเปลี่ยนมุมมองใหม่ในการบริหารที่ชัดเจน ถูกต้อง รองลงมา นักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสถานการณ์ที่เผชิญระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และระหว่างกลุ่มนักศึกษา และข้อที่น้อยที่สุด นักศึกษาทบทวนและแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองเกี่ยวกับการเรียนรู้การบริหารการศึกษา

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวม

ข้อ	การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ทบทวนความรู้เดิม	4.09	0.60	มาก
2	เรียนรู้ความหมายใหม่	4.08	0.60	มาก
3	เปลี่ยนแปลงความหมายเดิม	3.81	0.69	มาก
4	เปลี่ยนแปลงกรอบของความหมาย	4.25	0.61	มากที่สุด
รวม		4.11	0.61	มาก

สรุปผลการวิจัย

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้านการเรียนรู้ความหมายใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ นักศึกษาเรียนรู้ด้วยการวิพากษ์ประเด็นที่สนใจ สถานการณ์ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาและร่วม

ตรวจสอบเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมกาปฏิบัติ รองลงมา นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการสนทนา วิพากษ์ และร่วมกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบท และนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จ และน้อยที่สุด นักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม พร้อมปรับเปลี่ยนเจตคติและสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของ
มหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้าน
เปลี่ยนแปลงความหมายเดิมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย คือ นักศึกษานำมุมมองของบุ
คล กลุ่มมาสร้างความหมายใหม่ที่ตรงประเด็น
นั้นๆและร่วมตรวจสอบ มีการรับรู้และเข้าใจ
ความหมายใหม่ที่ต่างไปจากเดิมที่ตรงกัน
รองลงมา นักศึกษานำมุมมองที่ต่างกันมา
แลกเปลี่ยนระหว่างกัน ร่วมตรวจ สอบและ
สร้างความหมายที่ชัดเจน ทำให้การรับรู้ตรง
ประเด็น และน้อยที่สุด นักศึกษาสนทนา
วิพากษ์ ทำกิจกรรมร่วมกันและปรับมุมมองเชิง
วิชาการตามทฤษฎี ได้องค์ความรู้ มีความเข้าใจ
ในความหมายได้ตรงกันในประเด็นต่างๆ

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของ
มหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้าน
เปลี่ยนแปลงกรอบของความหมายอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ นักศึกษา
แลกเปลี่ยนความรู้ มุมมองและสะท้อนแนว
ปฏิบัติร่วมกัน เป็นการสร้างเจตคติใหม่ของการ
เรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมา
นักศึกษานำคำในแต่ละประเด็นมาพิจารณา
ร่วมกันอย่างใคร่ครวญในการสร้างองค์ความรู้
และปรับเปลี่ยนเจตคติร่วมกัน และน้อยที่สุด

นักศึกษานำองค์ความรู้ใหม่มาตรวจสอบ และ
เปลี่ยนแปลงกรอบความหมาย ที่ทุกคนยอมรับ
รับรู้ที่ ความชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการเรียนรู้เพื่อการ
เปลี่ยนแปลงของมหาบัณฑิตทางการศึกษา
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
กรุงเทพธนบุรี ควรมีวรรณกรรม เอกสาร ตำรา
งานวิจัยที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมและเท่าทัน
การเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย ห้องเรียนมีเก้าอี้
นั่งเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน มีพื้นที่ปฏิบัติ
กิจกรรมได้สะดวก สะอาด อุปกรณ์และ
เทคโนโลยีสนับสนุนเพียงพอและมีสัญญาณ
อินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรเพียงพอทุกห้อง

อภิปรายผล

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของ
มหาบัณฑิตทางการศึกษา สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลมาจากนักศึกษา
หรือผู้เรียนจับคู่ จัดกลุ่มและวิพากษ์มุมมองของ
ตนและร่วมตรวจสอบความถูกต้องและเปลี่ยน
มุมมองใหม่ในการบริหารที่ชัดเจน ถูกต้อง ตรง
กับ John & Karishma (2015) ได้ศึกษา การใช้
ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนา
ทักษะการรู้คิดและทักษะการสะท้อนตนเองใน
นักศึกษา โดยผู้สอนใช้ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การ
เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง
และทักษะการรู้คิดได้ผ่านผู้ประกอบวิชาชีพ

และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนำการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมาใช้ปรับใช้ ในการกระตุ้นให้เกิดการตระหนัก การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่า สะท้อนการปฏิบัติและเป็นการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งผู้เรียน เรียนรู้ด้วยการวิพากษ์ ประเด็นที่สนใจ สถานการณ์ ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาและร่วมตรวจสอบ เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิบัติ และนำมามุมมองของบุคคล กลุ่มมาสร้างความหมายใหม่ที่ตรงประเด็นนั้นๆ สอดคล้องกับ ขนรส อภิญญาลังกร (2566) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการให้เหตุผลทางคลินิก สำหรับนักศึกษาพยาบาล อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ มุมมองและสะท้อนแนวปฏิบัติร่วมกัน เป็นการสร้างเจตคติใหม่ของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างอ่อนแอและโรส ภักดีโต และจุไร อภัยจิรรัตน์ (2559) ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่องการตัดสินใจเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า การปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดเดิมสะท้อนคิดภายในตนเองอย่างมีวิจารณญาณจากประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การสนทนาเชิงวิพากษ์ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในการปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่นตรงตาม

ความเป็นจริงมากขึ้น อีกทั้ง สมสิทธิ์ อัสตรนธิ และคณะ (2563) ได้ศึกษา กระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดปัญญาศึกษาเพื่อมุ่งเพาะผู้ประกอบการทางนิเวศวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มแม่น้ำบางปะกง พบว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและผ่านประสบการณ์ตรงที่ต้องมีความสมดุลระหว่างมิติภายในกับมิติภายนอก โดยอาศัยคุณค่า ความหมาย และเจตจำนงของผู้เรียนรู้เป็นตัวนำ ซึ่งศักยภาพสำคัญที่พบในตัวผู้เรียนได้แก่ความตระหนักที่ลึกซึ้งในรากเหง้าของชุมชน สังคม ความร่วมมือของกลุ่ม และการมีพลังความเชื่อมั่นในการสร้างความเข้มแข็งในการเป็นผู้นำและตัวนำที่ดี ตรงกับ Brock (2010) ได้ศึกษา การนำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนต่างๆ ภาวะกระตุ้นการรับรู้ในวิกฤติการณ์ ความรู้สึกผิดและอับอาย การตรวจสอบความรู้สึกของตนเองอย่างจริงจัง การไม่ยอมรับในสมรรถนะแห่งตน และเริ่มที่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น การค้นหาบทบาทใหม่และวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ การวางแผน ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการเรียนรู้แบบใหม่ การทดลองปฏิบัติตามบทบาทใหม่ การสร้างสมรรถนะ ความมั่นใจ ในบทบาทใหม่ และการบูรณาการเข้ากับชีวิต ของนักศึกษาสามารถทำนายการเกิดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงได้ อีกทั้งมหาวิทยาลัยให้

ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และเทคโนโลยีสนับสนุนพิ
ยงพอและมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความ
เสถียรเพียงพอทุกห้อง เป็นการส่งเสริม
บรรยากาศการเรียนรู้ของมหบัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการวิจัยไปใช้ในการสร้างการมี
ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ใน
กระบวนการเรียนรู้ของผู้สอนและผู้เรียนที่ส่งผล
ต่อการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้น

2. นำผลการวิจัยพิจารณาการปรับและ
พัฒนาหลักสูตรที่สนองต่อการเรียนรู้ในยุคของ
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ส่งผลต่อ
แนวโน้มแห่งอนาคต จะช่วยให้นักศึกษา ผู้เรียน
มีความเข้มแข็ง มีความรอบรู้ มีประสบการณ์
ความสามารถในการปรับมุมมองและพฤติกรรม
ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรอบด้านอย่างรวดเร็ว
และซับซ้อนได้อย่างมั่นใจในการพัฒนางาน
พัฒนาตนเองและพัฒนาการจัดการศึกษาเพิ่ม
มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนรส อภิญญาลังกร.(2566). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การ
เปลี่ยนแปลงเพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการให้เหตุผลทางคลินิก สำหรับนักศึกษา
พยาบาล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน,
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- โรส ภักดีโต และจุไร อภัยจิรรัตน์. (2559). การประยุกต์ใช้การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในการจัด
ประสบการณ์ การเรียนรู้เรื่องการตัดสินใจเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษาพยาบาล. วารสาร
พยาบาลสภากาชาดไทย, 9(1), 1-10.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). *การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง Transformative learning*. กรุงเทพฯ:
เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สมพงษ์ จิตระดับ และพจนา อาภาณูรักษ์. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณภาพเยาวชนพลเมือง :
การเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของประเทศไทยสาธารณรัฐเอสโตเนีย และ
สิงคโปร์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 16(3), 406-414.
- สมสิทธิ์ อัสดริณี ไพบูลย์ โสภณสุภาพ และกัญจน์ ทัดติยกุล (2563). กระบวนการเรียนรู้สู่การ
เปลี่ยนแปลงแนวจิตตปัญญาศึกษาเพื่อบ่มเพาะผู้ประกอบการทางนิเวศวัฒนธรรมของ
ชุมชนกลุ่มแม่น้ำบางปะกง.วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2563 <https://journal.lib.buu.ac.th>.

- Brock, S. E. (2010). Measuring the importance of precursor steps to transformative learning. *Adult Education Quarterly*, 60(2), 122–142. DOI: 10.1177/0741713609333084.
- Habermas, J. (1987). *The theory of communicative action: Volume two: Lifeworld and system: A critique of functionalist reason*. Beacon.
- John, M. L. & Karishma, R. D. (2015). Using transformative learning theory to develop metacognitive and self-reflective skills in pharmacy students: A primer for pharmacy educators. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 7(5), 669–675.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Malcolm, S. K. (1984). *Andragogy in action: Applying modern principles of adult education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (2000). *Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress*. San Francisco: Jossey-Bass.
- World Economic Forum. (2015). *The skills needed in the 21st century*. Retrieved 20 January 2025, from <https://widgets.weforum.org/nve-2015/chapter1.html>.